

Latwēeschu Amises.

Makšā,

Zelgawā sanemot:

par gabu — 2 rub. 20 kop.
par 1/2 gabu — 1 " 20 "
par 1/4 gabu — 60 "

Par adreses pahrmainu
jamakšā 10 kop.

Makšā,

pa pasu pefuhtot:

par gabu — 3 rub. — kop
par 1/2 gabu — 1 " 60 "
par 1/4 gabu — 90 "

Uf chrēmēt 4 rub. 50 kop.
2 rub. 30 kop., 1 rub. 20 kop.

Inahk diwreif nedelā.

Redalžija un ešpedizija:
Zelgawā, Rangihferu eelā № 14.

81. gada-gahjums.

Sladinajumi makšā:
par šihu rakstu rindinu 8 kop., preef chupf 20 kop.

Nodoklis uf brandwihna tautas isglijtibas nolufkeem.

Lairkrastis nupat parahdijās siojums, ka daščas semties kreemijā ešneegufčas luhgumu waldbai, lai ušleel apmehram if uf latru pudeli (pusstupu) brandwihna pečas kapeikas nodokļa, kas nahtu laučšu skolām par labu. Šchis papilbu nodoklis, kā pareiši aifrahda šchi preefchlituma draugi, — wahrdu falot taišni kalpos teem nolufkeem, kuru dehl teizās eewedot kroma brandwihna monopolu, t. i. aiflawēs waj daudšmaš ap robeščhos ūchupofchamu. Naw wehl nemaš ihpašči jaaisrahda, ka ūkolas, plaščha laučšu isglijtiba — wislabatais lihdselis zihnd pret dšerchānu. Weš tam, waj šchis nodoklis tiks eewests uf dšerchānu waj ne — brandwihnu kā lihdselchim dšerchāchi, tā turpmā dšers. Waj tad nu buhtu grehks, ka no katra noberta pusrubra pečas kapeikas nahtu labai leetai par labu? No dšerchānā iščķeetas un neleerigi išlāiņas mantas tā tab, laučšu ari weens neezigs prozentinšč, nahts tai pašai tautai par labu.

Dašči nu pret šcho preefchlitumu zel ūchādas eerunas: Dšerchāna wispahrigi postot tautas labklahjibu. Laudis dšerščot tā tā, bet reiši brandwihns buhščot wehl dahrgāts nelā tagad, tad tilai laudis tiks dšerdami wehl wairaf poštā un nabadšibā, nelā lihdselchim. Ja, bet tā lai karo pret šcho poštu, truhktumu un nabadšibu? Grahmatas, lairkrasti, preefchlasijumi. Bet ko lihds tās wislabatās grahmatas un lairkrasti — kad tās nemaht lafit. Ko lihds wisteizamātee preefchlasijumi un ismehginajumi, kad laudis wehl til mulki un garigi neatihstīti, ka nepawifam neprot iščdarit un ihweš dšihwē to, kas wineem mahzits un rahdits? Tās wisfāitakās idejas, wisjaukafās domas, wislabatee mahstlas darbi — ja, galu galā preefch kam tad nu ihsti ir, kad tauta tās nedšird, nerechš, nefaprot. Un naw žita lihdsella, žita palihga, kā ištiti ahra no šchi garigā tistuma un kurluma, kā labas laučšu ūkolas, plaščha laučšu isglijtiba. Kai tad nu ari tehwi dšers un dšerdami noes no ūkawas, bet preefch jaunās, nahšofchās paaudšes tātšhu buhs ūkolas, buhs žela rahditajs uf jaunu labaku dšihwi.

Waretu wehl žazit — ja, augšchėjais šihwejās tilai uf eefchkreemiju. Pee mums ir žitadi. Bet mums newajaga aifmirš neweenu brihdi, ka ešam ar kreemiju til zeefchām faitēm weenoti, ka ari mums naw ūhejama plauščhāna un ūwirgta, ūwabada gara dšihwe, kamehr leelā kreemu tautu paleef tumščha, neatihstīti. Un tad — nebuhšim lepi uf ūawu isglijtibu. Kā ūahw pee mums pilšehtās ar pirm mahzibas ūkolu isglijtibu? Žil tur behrnu nepaleef pawifam beš lahbas ūkolas? Kā ūahw ar ūkolām žlufštes aprinki? Uf lahda isglijtibas ūahwolla atrodās Latwēeschu katoki? Un tātšhu wini ir muhšu, kam weeni preef, weenas behdas ar mums. Pat tanis daudšinatās „isglijtoids“ apwidās, ja tur ūatās, tā falot, kailai patešibai azis, tapat jaatšihš, ka beščhi garoša, tšchaumala, ahropufe — gan ūihb pehž isglijtibas... bet eefchpufe — nu par to labaf nemaš nerumāšim. Naw jau ta wehl nelahda isglijtiba, kad žilweš mahš beš leelas laučšchānās lafit, ūawu wahrdu pašrihpot uf pašes. Sen, ūen jau buhtu laifs, pa plaščhinat muhšu pagāsta ūkolas mahzibas kurfu, wagarinat obligatorifko kurfu uf tšchetram ūemām, eefšaitot ari wāšaras, eerihšot „augštalās klafes“ pee pagāsta ūkolām, dibinat atškolās, dibinat ūwehtdeenas ūkolas.

Pee mums naw semstu — tā tad wifs nahtu uf to eefšahšču adreši, kas ūhe enem semstu weetu, pareišaki falot, išpilba tos peenahštumus, kurus eefchkreemijā išpilba semties. Wispirms muhšu pilšehtas. Ari tās waretu greesteš pee waldbas ar luhgumu, ušlīkt muhšu pilšehtās tahdu papilbu nodokli uf brandwihnu, kas nahtu laučšu skolām par labu. Eefšahdes, kas tagod pahrsim pee mums preštānu naudas un to kemščhānu, waretu gahdat atkal par šchi nodokļa ušlīkchānu uf brandwihnu, ko pahrdod uf laufeem un ūneegt tad pagāsteem pabalstus preefch ūkolu uštūreščhānas un ūkolotaju algām. Pehdigi pagāsti, darot pehž Wirzawneeku preefchihmes, war nemt ihpaščus nodoklus ūkolām par labu no alus un brandwihna bošču isnomatajeem pagāstā. Wajaga tilai meklet un darit — želi atradisees.

Kad reiš nahlamo paaudšču ūahwollis žaur ūkolām un plaščhu isglijtibu buhs tahds, ka dšerchāna ūahšs mafimatees un ūhš ar to mafinajees eenehmmumi no brandwihna, tad laučšu uriba buhs til leela, ka tilk lab wāstis, kā pašchwaldbas eefšahdes weegli warēs atrāst žitus eenehmmumu amotus. Lt.

Rigas tirdšneeziba 1901. gadā.

Rigas birščas tirdšneezibas ūatīstīkā nodakā, pehž parāduma, išdewuši pahrskatu par Rigas tirdšneezibu 1901. gadā. Lihdselchim isnahžis pirmāis ūehjums par Rigas tirdšneezibas

ūatīstīkā pa uhdenszeleem 1901. gadā. Žinēmam no šchi ūatīstīkā darba daščas preefch wispahribas intresantas ūinas.

Kas atteežās uf eewedumeem pār juhru, tad redšams, ka eewesto preefch wehrtiba 1901. g. ūneedšās pee 55,300,307 rubli, kamehr laifmetā no 1896.—1900. g. šchi ūumma ūneedšās žaurmehrā til pee 53,219,369 rubleem. Bet ūalihdsinot notezejuščho gabu ar 1898. un 1900., redšam, ka eewests preefchu par 3 miljoni rublu mašaf, un ūalihdsinot ar 1899. gabu — pat par 8 miljoni rublu. Ja nu ūalihdsina žaurmehrā ūaitkus no 1891. lihds 1895. un no 1896. lihds 1900. gadam, tad redšam, ka eewedumi pehdežs peezās gabds wairaf nelā dubulti augušči. Wiswairaf, kā jau parāšts, nahš neištrahdatas waj pa pufe išttrahdatas weelas, buhw- un dedšinamee materiali, proti — 31,800,512 rublu wehrtibā.

Pehž ūwara pirmā weetā ūahw kofšs un atmenu ogles — 23,826,965 pudi, t. i. mašaf nelā 1900. un 1899. gadā.

Mahstliķu mehšlu eewests tildauš, kā wehl nelād lihdselchim, proti — 2,784,577 pudi, kamehr 1899. g. šchi ūumma ūneedšās til pee 2,128,535 pubeem. Ari kofmilnas eewedums ūipri pazehlees. Lihdselchim leelatais eewedums bij til 366,569 pudi, bet 1901. g. — jau 509,706 pudi. Korķu mašas eewests 1901. g. 374,349 pudi. Ari maraf nelā žitās gabds. Metala ruhšas eewests 942,645 pudi, ūalpetera — 115,427 pudi.

Eewedumi pamašinajuščees: wispirms dšells: 1901. g. 291,914 pudi, 1900. g. 261,177 pudi, bet 1898. g. — 1,938,579 pudi! Tščhuguna eewests tilai 74,265 pudi, beidšamās peezās gabds žaurmehrā — 1,483,311 pudu un no 1886. lihds 1890. gadam žaurmehrā — 1,315,269 pudi.

Wiswairaf eewests no Anglijas, proti, par 23,164,170 rublu preefchu, tad no Wahžijas — par 21,438,406 rubleem preefchu, kamehr 1900. gadā šchi ūarpiba bij 28,3 un 19 miljonu rublu. Tā tad Deenwidus-Ūfrikas kara-ēešpāids ari ūhe redšams. Uf Anglijas rehkina tad nu pawairojuščees eewedumi no Dahnijas, no 978,330 rubleem daščus gabus agraš 1901. gadā eewesto preefchu wehrtiba ūneedšās pee 2,264,900 rubleem. Eewedumi no Franzijas noslihdejuščhi uf 37,047 rubli, kamehr aštandēmitāžs un wehl dewindešmitāžs gabds no Franzijas eewesto preefchu wehrtiba ūneedšās uf 3 1/2 miljona rublu. Wišna dšerchājus un pašinejus šchis ūalihdsinajums ūewiščhi intresēs. Tapat pamašinajuščees eewedumi no Belgijas — uf 2,701,340 rubleem, kamehr 1897. gadā no Belgijas eewesto preefchu wehrtiba ūneedšās pee 8,173,197 rubleem. Tirdšneeziba ar Ūfriku, wiswairaf lorku mašas eewedumi trihšchahrt pawairojuščees, ūalihdsinot ar žaurmehra ūaitleem no 1886.—1890. gadam.

Žiwests pār juhru 1901. gadā preefchu 77,265,778 rublu wehrtibā (gabū agraš — 72,974,148 rublu wehrtibā). Tā tad ūaitki apgahšč walodas, ka Rigas tirdšneeziba eet atpafaf. Žitai 1899. gadā iūwests preefchu mašuleet wairaf (par — 77,375,554 rubleem) nelā notezejuščā gabā. Žitadi neweens gabš newar ūchim lihdsi nahš. Žiwests gandrihš ūamehrtigi — pahrtikas weelas un baribas preefchmeti — 32,626,366 rublu wehrtibā, neištrahdatas weelas un pušfabrikati — 31,252,134 rublu wehrtibā, kofī — 12,898,828 rublu wehrtibā un lopi — 488,450 rublu wehrtibā.

Koku tirdšneeziba, ūalihdsinot ar pehdejeem gadeem, manami gahjuši atpafaf. 1900. gadā tika iūwests koku — 17,116,965 rublu wehrtibā, kamehr pagahjuščā gabā iūwests apmehram tilpat daudš, žil žaurmehrā 1891.—1895. resp. 1886.—1890. gabds.

Šweešta, pareišaki falot Sibirijas ūweešta iūwedumi ūipri auguščhi. Weidšamās peezās gabds žaurmehrā iūweda 34,651 pudu gabā, 1900. gadā 81,457 pudi, bet 1901. gadā — 760,779 pudi! Tapat aug, lai nu gan ne til ūtrauji, ari olu iūwedums. 1901. gadā iūwests 2,152,949 pudi, beidšamās peezās gabds — 1,875,141 puds ilgaba, žaurmehrā.

Linu tirdšneeziba, ūalihdsinot ar agrašeem laikeem, beidšamās diri gabds bijuši dešgan knapa. 1901. gadā iūwests 2,818,931 puds, 1900. gadā 2,822,389 pudi, turpretim 1899. gadā 6,262,330 pudi!

Turpretim labibas tirdšneeziba, ūalihdsinot ar pehdejeem gadeem, ūipri gahjuši uf augščhu, ihpašči tirdšneeziba ar rubšeem. Rubšu iūwests beidšamās peezās gabds:

no 1886.—1890. g. žaurmehrā	5,010,838 pudi,
no 1891.—1895. g. "	2,157,911 "
no 1896.—1900. g. "	3,739,473 "
1900. g. ween	5,834,537 "
1901. g. ween	4,450,842 "

Ari aušu tirdšneeziba beidšamā gabā pazehlušeess, kaut gan wehl tahlu palikuši pafakā preefch aušu tirdšneezibas labateem laikeem.

Meešču iūwests til maš, kā wehl ne weenureiš no 1886. gada ūahšot. Kreeešču iūwests atkal labi wairaf, nelā agrašās gabds. Kweeešču iūwedums wispahrigi waj iūfšaidrojās ar ūah-

dām nejuščhibām. Tā 1897. gadā iūwests 8,131,110 pudu, bet 1899. g. tilai 512,935 pudi. Kanepu iūwests mašuleet wairaf, nelā gabu agraš, proti — 570,982 pudi.

Šawadi gahžis ari ar linšečhlām. Žo iūwests 1901. gadā 749,838 pudi, kamehr beidšamās gabds žaurmehrā iūweda if gabā 3,080,574 pudi un 1897. gadā pat 4,613,554 pudi. Kanepu ūehšlu iūwedumu naw tihri wehrtis peeminet — 1901. g. iūwests 11,053 pudi turpretim žaurmehrā no 1886.—1890. g. 406,722 pudi if gabā.

Ekas rauščhu iūwests 1901. g. 2,863,587 pudi. Tā tad tilpat daudš, kā allāšč beidšamās gabds.

Žiti iūweduma preefchmeti mašaf eewehrojami. Ka koku tirdšneeziba ūihdejuši atpafaf, jau peeminet. Ari koku iūwedumi gabalds, kā balki, ūihperi, brufas, dehli — gahjušchi atpafaf. Žiūaidrofees tas laifam gan ar koku wispahrigi ūemajām žemām.

Uf lahdam ūemēm wiswairaf iūwests? Šche eenem pirmo weetu Anglija. Uf tureeni iūwesto preefchu wehrtiba, ūalihdsinot ar agrašo gabu, pawairojušees 1901. gadā par apaki 8 miljoni rubli. Tapat pawairojušees iūwedumi uf Wahžiju (par 1 1/4 milj. rublu), tahšaf — uf Norwegiju un Dahniju. Mašaf nelā agrašus gabus iūwests preefchu uf Šweedriju, Hollandi, Belgiju un Franziju.

1901. g. eenahšufchi Rigas oštā 1835 ūugi, 533,013 laštu leeli. ūugu laštu ūaits gan mašuleet ūihdejis atpafaf, nemot žaurmehra ūaitkus no beidšameem gadeem. Tā no 1896. lihds 1900. gadam žaurmehrā eenahšufchi 1896 ūugi, 570,795 laštus leeli. Žgahjuščhu ūugu ūaits, ar mašu ūarpību, tilpat leels, žil eenahšufchu.

ūugi, kas brauščhi ar kreemijas ūagu, tilkaf ūaita, kā laštu ūinā, ūahw pirmā weetā. Šchint ūinā tā tad ari Anglija uūwahreta. Lihds 1898. gadam Anglijas ūugu laštu leelums bij par diwitil leels, kā kreemu ūugu. Tahdā želā Wahžija jau tika uūwahreta 1899. gadā un Dahnija 1900. gadā. Pehž laštu ūaita pirmee nahš kreemijas ūugi — ar 134,913 lašteem, Anglijas — ar 127,298 lašteem, Wahžijas — ar 117,083 lašteem un pehdigi žeturā weetā nahš Dahnijas ūugi ar 84,273 lašteem.

Šchis ihšais apšfats ar peewestojeem ūaitleem rahda, ka waram buht meerā ar Rigas tirdšneezibu 1901. gadā.

No ahrsemēm.

Wahžu ūešara želojums uf Angliju. 26. oktobrī (8. nowembrī) Wahžijas ūešars Wilhelms eeradees Wiktorijas oštā, Anglija, uf jahtas „Hohenzollern“ un no tureenes galma wilžeend bewees tahšaf uf Dornliūu, kur to ūanehmis lords Robertšs. Šche tam weetejee eedšihwotāši pāneegufchi wispirms adreši. Pehž tam ūešars, ūeldmarščhala Robertšs un ģenerāla Wuda pawadibā, bewees uf manewru lauku, kur to ūirniģi apšwežinājis pulka komandēers. Pehž tam kad ūaldati ūahtahjuščees lihniģā, ūešars turejis ūešofchu runu: „Man ir leels preeš, ka pirmoreiš pehž juhšu nelaiķa ūehnineenes, manas mišlotās wezmahtes nahwes, man ir tas gods juhs pahrluhšot. Es nowehlu laimes regimētei par ūareemju tagadejo mundrumu un wina iūtūreščhānos Deenwidus-Ūfrikas karā. Es nowehlu laimes žums uf juhšu atgreeschānos tehwiģā un par to, ka juhs iūpidijufchi ūawu ūmago peenahštumu juhšu tehwiģoi par godu un juhšu ūehninam par pateizibu. Man ir kotti patihkami, ka apmeklejoj Angliju man iūdodās ūchodeen juhs pahrraudšit. Es domaju, ka newaru juhšu ūehnina maģestātei labaki išteikt ūawu pateizibu par laipnību, ar ūahdu es ūhe tiku ūanemts, kad uūaģinu regimēti, iūfaukt trihs reiš hurrah wina maģestātei ūehninam par godu.“ Pehž tam ūešars iūfauģa trihs reiš hurrah ūehnina maģestātei par godu. Tad tika noturets meelāst, kurā atkal ģenerāli žildināja ūešaru un pateizās par wina dahwanām uf Deenwidus-Ūfriku aigahjuščhu ūaldatu ūewām un behrneem. Žo pašhu wakarū ūešars eeradās Sandringhāmā, kur pee Wofertona ūaģijas to ūagaģidija Anglijas ūehninšč un Weles prinģis, Anglijas miņifiru preefchneeks Balūurs, koloniģu miņifris Tšchemberlens, kara miņifris Brodriks un žiti augsti Anglijas wāstis eerehđni.

Wehl ūhe buhs weetā Anglu awiūhneezibas aūaušfmes par ūešara želojuma nošihmi. Uf Anglu oģiģalāģām awiģēm, protams, daudš newar ūatitees, jo tām jau godpahribas dehl ween ģarunā preešahģigi un ģlaimoģofchi par augšģ žemimu un wina želojuma nošihmi. „Daily Telegraph“ rakšta: ūešars ir arween labpahrt eereģšets žeminišč. Bet nefad wehl winšč naw til ūirniģi apweiktis, tā tagad. Pa ģrahtu trihšes laiku, kuru pahrlāida muhšu ūeme, ūešars neweem reiš ween peerchđģis mums ūawu pateču draudšibu. Wahžu waldbas iūtūreščhānās pret Angliju arween eģot kreetna un

laba bijuši, Wahju tautas dusmas waj naidis to newareju-
fchi grosit. Anglu tauta wiswairaf apbrishnojot keisara dshiwes
noveetnibu un modrumu. Pasaula mihtot wehl eemehrojannus
wihrus. Tad awise usfakita tās ihpafchibas, kas Wahju keisaru
femischki pajelot zitu walbineefu starpā. Ja Wismarks un
Molke fameenoto Wahju esot, tā šalot, seglōs ezehlufchi,
tab tagadejais keisars to mahzjis, tā un kur jaht. Tad
awise issafa fawas dusmas par teem Anglu un Wahju
publizistēm, kuri abas tautas un walstis rihda uš naibu
un nefatizibū. Ja Anglija ar Wahju nēmarot fatikt
fawā starpā, ja, kas tad lai wehl fateelot pasaulē?
Bet netrūhst ari starbatu balsu fchini fori. Tā „Times“ fata:
Ir tautas, no furām wajaga bihtees, un Wahjeeschi peeder
tee tam. Peemehram to war redset no Wahzijas koleem Rihnd.
Tandehf awise bod padomu, neustizetees Wahjeescheem. „Daily
Mail“ tapat nosfakitees par Wahju tautas istureschanos Anglu-
Buhru karā. Schis Anglu dusmas no aisspreedumeem brih-
wanu lastajam labi faprotamas. Bet newis jadufmojās, bet
taifni japreezajās par Wahju tautas dshiwu, firfnigo istureschanos
Anglu-Buhru karā. Stahdamees uš mafās, apspeestās Buhru
tautinas pufi, kaut ari tas nebij pa prahtam dascheem femes
warenajeem, Wahju tauta ar to taifni peerahbija, ka minas
firbi wehl naw isdshufchi augste, fwehete mahrdi par zilwefu
brahslibu, taifnibu, brihwibu. Angli fawā fchourfirbida par to
war dufmotees, zil grib, Wahju tauta teem newar fche nelo
libhset.

Wehl dauts strihdas par to, waj fchim keisara zeko-
jumam esot fahda politiska nosihme. Daschas ofzialas
awises atfahrtoti aifrahda, ka zefojumam nepeemihot nepawif-
fam politisks raksturs. Neefot jau keisaram lihbi ne walstis
fanzlera, ne zitu fahdu eemehrojannu politiskas wihru. Pate-
fiba nu gan tas newar aifkamet, keisaram pascham ifrunatees
ar Anglijas walstis wihreem par politiku. Tandehf gruhti noteikt,
kur pee tahda zeemojuma fahdas politika un beidās weenfah-
fcha weefofchandas.

Wairaf Anglu ofizeerus, starp teem ari lordu Basingu,
keisars Wilhelmus apbalmojis ar augsteem Wahju ordeneem.
Generalus Robertu, Frenschu un zitus, kuri zaur Deenwidus-
Afrikas karu kumufchi pasihstami, naw wairs eefpehjams wairaf
gobinat, jo tee par faweem nopolneem pee Buhru nomahf-
fchanas jau fahrtu fahrtām nowufchloti ar Wahju un Pruhfchu
ordeneem. Zitadi gan ari wini tagad nepaliktu bef ordeneem.

No Anglijas. Slepena eerotfchu eewefchana Izhrija.
Kā Anglu awises fin wehstīt, Izhri beidjama laika eewedot sle-
penā zēdā dauts eerotfchu. Anglu polizija jau wairaf nedefu
nowufchlootes dabut rotā galwenos mainigos, bet bef fefmēm.
Ja pati polizija iflaubufi finas, ka tai itin labi finams, kur
atrodotees Izhri eerotfchu frahjumi, bet ta nogaidot til ifde-
wigu brihbi, lai tos apzeetinatū. Daschās weedās (peem. Bir-
minghamā) eerotfchu tirtogateem ifdota pamehla, lai nepahrdod
Izhreem un wispahrigi fchaubigam personām nehafchus eerotfchus.
— Schi fina dauts fchadi iflaufās maf tizama. Tee laiki
jau fen garam, tab Izhri ar eerotfcheem wareja to zeret dabut
no Anglijas. Tagad ar eerotfcheem usfahstees pret Angleem
buhtu besprahfiba, ko Izhri paschi wislabal faprot. Ja Anglu
awises teefcham ko ispaufch par eerotfchu eewefchannu, tab wairaf
tajā noluhfā, lai fahjeltu tīfai jo wairaf aifdomas pret
Izhreem un Anglu polizijai botu eemeflu usfikt Izhreem jaunus
fpaibus.

No Belgijas. Belgijas lehnifsch Leopolds, tā telegrafs
fino, fahrdhis ar gruhtu gara wahjibu. Trona mantinees,
Flandrijas grahfs, pa telegrafu fteigfchus atziginats uš Briteli.

No Hollandes. Par Buhru generatu weefofchannos
Hollandē un wehl zītās Eiropas walstis issafa daschās eeweh-
rojannas domas ari Kreemu „Walb. Wehstefis.“ Buhru zen-
teeni Eiropā, — tā fata ofzialā lapa, — gaischi redjot gree-
fchās wawifam uš behdigu pufi. Zau ilgafu laizinu Buhru ge-
nerati atrodās Anglijā, kur tee protams fawu laiku pawada,
nēla laba nepanahdami preefch fawas leetas. Pee finojuma,
ka Dewets nodomajis braukt atpafak uš Deenwidus-Afriku,
awise peebilft: „No wifam fchām finām jofpreefch, ka
Buhru generatu noluhfi Eiropā naw ifdemufchees. Wini
fwinigais apfahrtbrauceens pa Eiropu naw demis gair-
bitos praktifkos panahfumus. Wifur, kur ween generali parah-
bijās, tee tīfa ufaemti ar fahjufmību, apbehrti pukēm un lau-
reem. Bet Buhreem newajaga ne puku, ne lauru, bet naudas.
— un tās ir famehrā deefgan maf eeahzjis. Nowofito mahju
uifgelfchannai, zaur karu nobahfiba nowefito familiju pabalftam
un zītām wajahfībām, preefch fureem nepeeteel Anglu dotās
naudas, wajahfibs fahdu 20 miljonu rublu. Hollandē, Belgijā,
Franzijā un Wahzijā Buhru generati nēlalafija wehl ne pilnu
miljonu rublu. Buhru generati — fata awise beigās, — ar
gruhtu firbi aifstahs Anglijū. Wini zeribas, Eiropā dabut ma-
terialu pabalftu, naw peepilbijufchās. Zitadi to gandrihs ari
newareja fagaidit, jo uš Eiropas naudas turgus fen naw tīf
mofchās dshiwibas, lai tur pahris nedelās kalafitu tahdu summu.
San zereja, ka fchi summa fanahfs no fihleem seefojumeem, tīf-
pat ka freflu ifaufch no fihleem pawedeeneem, bet tā ifrahbijās,
tagadejā Wafar-Eiropā wairaf, nēlā 2/3 miljona rublu newar
preefch fchi frefla dot.

No eekshsemēm.

No Peterburgas. Basars un konzerts labd. mehrtim.
Wifai ihfā laika fchejeenes Latweefchu Labd. Beedriba
paspehjuft jau otru ifrihlojumū. Aifniba fchoreif peenahfās
wiswairs beedribas dahmu komitejai ar D. Rahwina lōfi preefch-
galā. Komitejas farihlotais basars fwehtēem, 20. oktobrī fch.
g. fahneefā latrā finā labus panahfumus. Apmetlataji bija
pahpiltinam, tā ka zeretee eenehnumi, par labu beedribas naba-
geem, bija wifai ifdewigi; tee bija pat otru tīf, nēlā pehrtajā

gādā. Par ifdewigu waram ehmet ari to, ka komitejai bija
laimejees dabut basara farihlofchannai pilsehtas domes fahli.
Sepnās telpas un jautee daubijumi paliks apmetlatajeem ilgi
atminā. Plaschā, ar peemineekem un keisaru bilbēm miffigā
leelumā gresnotā fahle bija tehpufees itā fwehtu rotā.
Puku un fahdu deforazijas wisgaram gar feendām, tab daschabi
fiofki ar augleem un ziteem atspirdsinajumeem, dema jo raibu
nokrastu. Publiska wareja pastaigatees pee jaulām musifkos fah-
nām un ifmechginat laimi pee fwejas buhdas, waj pee laimes
rata un laimes muzas, waj ari pajautrinates zaur „pastineeku“
Amora widutajibu. Wispahrim bija gahdats par daschadām
pahrmainām. Pulfsten 8 wafarā fahfās programmas otra daka —
konzerts. Uš to fapluhda publikas wehl wairaf. Pilnum pilnā
fahle un jautee preefchnefumi uš estrades mums pilnigi fapros-
tami, tab finam, ka konzertā peedolijās eemehrojanni, pat labas-
tee fpehti no keisariškā Marijas teatra. — Pehz konzerta fah-
fās deja... Wifis ifrihlojumū bija daifsch un wafihlams
wahrdā pilnā nosihmē. Wifai atfinigi par to atfauzās ari
galwas-pilsehtas Kreemu awises. Norahdidamas uš to, ka de-
koretā domes fahle augfchm. beend rahbijufi wafihlamu ainu uš
Baltijas, minas nofauz paschu basaru par tīf fimpatifku, fahds
reti fahfopams: te Peterburgas Latweefchi dshirdejufti fawu
mahtes walodu, redsejufti fawas tautas apgehribus, wareju-
fchi pameelotees ar Baltijas ehdeeneem, to dahmu komiteja
wifu fahghadojufi; wifas 20 beedrenes fawōs tautas apgehribōs
ifstajufchās jaufti un wafihlami. Daschās no galwas-pilsehtas
awifem atwehlejuftas weetu basara apraftam pat eewada no-
daka, kas wifis leezina par peewilzigo ifrihlojumū. — 18. no-
wembri nodomots konzerts, kurā dshēdās beedribas jauftis un
wihru foris.

No Peterburgas. Peeltēem 25. oktobrī fche fwineja 30
gadū jubileju augstata mahzibas eestahde — fchejeenes fholo-
taju instituts, kurā ari wairaf Latweefchu jaunelli fagatawo-
jufchees un daschi wehl tagad fagatawojās uš zehlo audfinafcha-
nas darbu. Schini mahzibas eestahde ušnem tautfkolotaju se-
minara turfu beigufchus, pee lam teem pee eestahfchannās jais-
tura konfurenzes eefamens. Pehz turfa beigufchannas instituta
audfeti top par fkolotajeem pilsehtas fkolās. Ij pahrtata par
pehdejeem 5 gadeem redsams, ka institutu beigufchi 99 fkolotaji.
Kurfs ir 3 gadu. Wifōs trijōs kurfōs azumirski mahzās 71
perfona. Pee instituta atrodās praktifkas wingrinahfchannās no-
luhfā 2 klafu pilsehtas fkola, kurā mahzās 35 puifeni. — 1884.
g. pee instituta atwehrtas rofdarbu klafes, kuras apmetlataji
386 tautfkolotaji. Instituts atrodās lihbi fchim nomalās tel-
pās, bet tagad preefch tā eeguhtis 2 def. leels gruntsgabals
un eefneegts tautas apgairmofchannas ministrijā luhgums behl
350,000 rublu pabalfta preefch instituta ehlas buhmes, pehz
kam institutu pahrmēdis no Wafila falas 13. lihrijas uš Dohu.

No Peterburgas. Gratifikazijas fkolotajeem. Kā jau
finams, rakfta „Dina-Zeit.“ no Peterburgas, tautas apgairmo-
fchannas ministrijā jau ilgafu laiku apspreefch nodomu, fkolotaju
algas paugfhtinat. Ir nodomats, fkolotaju algas paugfhtinat
par 20 procentēem. Bet tandehf ka fchis projekts tīf drihs naw
ifdarams, fchagada beigās, tā man eefpehjams finot, tautas
apgairmofchannas ministrijas fkolu fkolotajeem wispirms ifbalis
weenfiffigas gratifikazijas weena miljona rublu leelumā. Pee
tam neewehros tahdas personas, kuras fahju deenahfā un reifē
ar to dabun penfijas.

— Aifgahjeju leetā eefchleetu ministrija, tā „Dina-Zeit.“
fino, gubernatoreem peefuhfufi dehl tahlatas ifpildifchannas no-
fahjumus, ka aifseefchannai uš nomefchannas atlaufu bod gubernas
walde un tīfai tahdām personām, kurām preefch gimenes ir
300 rbl. leels kapitalis, pee lam, pehz zēla naudas un zēla pah-
rtifas ifdemumu atfahfifchannas, preefch fatra par 10 gadeem
wezala aifgahjeja japeeef 25 rubl. Waldbibas eestahdēm top
ufdots, femifchki eewehrot gimenu fahfahwu un tahdām gime-
nēm, kurās darba fpehjigo lozefku fahfais ir mafē un mafgadigo
un darba nēfpehjigo fahfais famehrā leels, nedot atkaiju uš
aifseefchannu, ja wini mantas fahmofllis naw femifchki labas.
Semneekem, kuri dabufufchi atkaiju uš aifseefchannu, ir peenah-
fums, eepreefchu preefch fatras gimenes ifuhit weenu femes
aplufhotaju. Iffluhtu ifruhtifchannai un aifgahjeju aifseefchannai
janoteel martā waj aprili.

— Zelu ministrija nodomajufi ar nahfofcha mahzibas
gada fahfumu atwehrt wairaf tehnikfās fkolās, kur femifchki
fagatawot zelu meifstarus, mafchimifstus un mafchimifstus
palihgus, kuri lai buhtu peefawinajufchees peeteelamā mehrtā neween
teorijas, bet wiswairaf praktifas finafchannas preefch dshelzefu
deenafsa.

No Peterburgas. Eenehnumi no krona brandwihna
pahrdofchannas wifā walstī uš nahfofchu gadu aprehfchati uš
686 miljoni rbl., ifdemumi uš 211 1/2 miljona rbl.

No Peterburgas. Atkal nolaidiba. Par lahtribu, la-
baki fahot nēlahrtibu daschās Wafkawas pilsehtas flimnizās jau
finoja laifrakfti. Tagad atkal nēf laifrakfti finu par nēbuhfchā-
nām Peterburgas pilsehtas nēfpehjneeku patwermē. Tā „Wirfch.
Bed.“ fino: Tureenes nēfpehjneeku patwermē fahdai wezitei
peenahfufi fahria, eet wannā nowahgatees. Eefehdinajufi weziti
wannā, lopeja atgreesufi fahfā uhdēna frahnu, bet pati aifgah-
jufi projam. Weidjot fahzjis wannā tezet glufchi wahrofsch uš-
dens. Wezite faufufi un flegufi, bet neweens nelizees ne dshir-
dot. Nēfpehdama pezeetees, wezite lihbi fohfās weetai nopluf-
ufi wahrofschā uhdēm. Rahdas 3 nedēlas breefsmigas mofas
zeetufi, wina nomirufi. Protams, ka nu nahfufi ifmekleefchana.
Neleelā iftabinā atrofafas 12 gultas, kurās jagul 12 wezitem.
Gaisf atrofafis pawifam nepanefams; tihribas un fpodribas ari
neefot nēlahdas.

No Rijevas. Rijevas kara-aggabala preefchneeka ge-
neraladjutanta Dragomirowa deenas pawehle. Kreemu laif-

rafi nodruta fetofaju generaladjutanta Dragomirowa deenas
pawehli. „Kalnu artilerijas diwifijas fahfahfapeins A—fhis,
kurfch fittis fahdu fahdaru, uš kara litumu 185. panta
pamata (XXII. fehj. 1869. g. ifb.), ifflehdfams no deenefa.
Nenododot mineto ofizeeri fchoreif teefai, es pawehlu, fahfahfape-
teinam A—fhim list preefchā, lai tas triju deenu laikā pate
eefneef luhgumu, lai to atlafsch no deenefa. Zitadi wina at-
lafchana notifs augfcham ufrahdito litumu zēdā.“

No Rijevas. Ari pilsehtas domneeki. „Rijewf. Slowo“
nodrukā fchahdu domneeka Nikolaitfchuka iffchaidrojumu Rijevas
pilsehtas galwam: „Ar fcho es atfakos no fawa pilsehtas dom-
neeka amata. 6. oktobra wafarā, tad jau bij tumfchš, manā
dshiwofki elaufās fahdas 10—12 personas, fahp tām ari diwi
pilsehtas domneeki (fahfufi pee wahrdā). Tee pagehreja no ma-
nis iffchaidrojumu, kapehž nenododot fawu balfi domneeku fa-
pulzē preefch tam, lai tiftu aifwehrtis Sowfki kanals. Sanah-
fufchee trolfchanoja manā dshiwofki un pilsehtas domneeks Wol-
kowiufkis man pat draudeja, ka wehl taifni domneeku fapulzē
eefhifchot man lodi galwā, ja es buhshot pretim minētā ka-
nala aifwehrtchannai. Ziti lungi, kas tur wehl bij fahsi un wifu
dshirbeja, neteizo neweena wahrdā pret to.“

No Ponewefchās (Rauwas gub.) „Wil. Westn.“ fino par
fchahdu retu nahwes gadijumu, kas tur notizis 24. oktobrī.
Protorejers Peters Omeljanowifchš, beidfis pufdeenas deewal-
pofchannu kapehtas basnizā, eegahjis altari un tur, nolizis galwu
uš altara galda, eemidfis itin flufu muhſcha meegā.

No Grudinowfās. Latweefchu kolonijas. (Mogifemas
gubernā). Mehls eham fche ap 60 fainneeku un dshiwu jam man-
tas finā tā nu kurais: ir deefgan pahrtifufchu un ir ari naba-
dshigali fainneeki. Seme pee mums ir fchilfchanna un fchajōs
fliftajōs gaddōs maf ifdod auglu, ifnemot kartupelus, bet tri-
tee zaur fchigada flapjo wafaru maf ween ifdewās, tā ka pret
ziteem gadeem rehfinot, tīfai pufi eewahjām. Tapat femu maf
ween dabujām labu; ihpafchi uš Dneprus upes, kur ari mums
Latweefcheem ir plawas, gandrihs pawifam nebija eefpehjams
tās noplaut, jo uhdens weetaim fneefās lihbi pat fahles ga-
leem. Wairaf fimtu defetinu fahweja fem uhdens, ihpafchi
muifchu un Kreewineeku plawas, un fchadi rehfinu uš wairaf
tuhfhotu rublu. Strahdneeku algas pee mums ir femas: kreetns
puifē pelna 50—70 rublu par gadu, meita 25—30 rublu, gans
10—15 rublu. Wiswairaf pee mums strahdā Kreewineeku strahd-
neeki, jo tee nahf dauts lehtaki nēlā paschu tautefchi. Glolas
namu mehls ufzehlām glihtu, lai gan ar dauts pufhlineem, bet
par to tagad waram preezatees, ka nu mums ir jo plaschās
telpas. Par fkolotaju pee mums tagad ir Zautula Igs, kurfch
ari muhfu jaunefchus pulzina uš dshēdofchannu. Tīfai weenas
leetas mums wehl trūhft — weenprahfibas. 3. — —.

Somijas pilsehtu polizistēm ari tīfhot eewefsa Kreew-
wijas polizifnu uniforma, tā telegrafs 11. nowembri fino.

No Wandschurijas. Rihneefchu „laupitaji“ Wandschu-
rijā, pehz „Ruf. Inwal.“ finām, rihfōjās ifhti nafli, tā ka
Kreemu kara-fpehham janemās tee fawalbit. Sungari upes la-
bajā pufē eefohai Bobunas pilsehtai, no Charbimas uš deew-
wid-reetrumu pufi, pagahjufchā mehneefcha fahfuma ufbrufufi fah-
dus 700 wihrus leela Rihneefchu laupitaju banda. Kad Rih-
neefchu polizeja pilsehtu bef pretofchannās bija atbewufi, laupi-
taji apzeetinajufchi gubernatoru un aifbedfinajufchi dauts na-
mus. 2. Sibirijas korpusa komandēers, kad wifsch oktobra widū
par to bija dabufis fimu, no Palaitfchonnas, kas no Bobunes
80 werfhis atfatu, uš tureeni fuhfijis kara-fpehka nodakas ar
diweem leelgabaleem, kuras 24. oktobrī nonahfufchās pee Bo-
dunes, kurā wehl 200 laupitaji peemitufchi. Kara-fpehka no-
dakas eefahfufchās fchaut, eegahjufchās pilsehtā, atfwabinajufchās
gubernatoru un apzeetinajufchās daschus Chundufus. Starp
pehdejeem atradees ari laupitaju bandas wadons, kurfch nos-
dits ar nahwi. Ziti laupitaji waj nu kriufchi, waj aifmuluf-
fchi. Tandehf ka Rihneefchu waldiba ifrahbijufees par
befpehzigu un bailigu, generals barons Stadel-
bergs Bobunē atfahjis diwas kompanijas ar di-
weem leelgabaleem un fahdu jahfneeku nodaku, kur
wineem japaleefot tīf ilgi, lihbi laupitaju ufbrufumi mitejufchees.

Widleme.

No Walmeeras. Stolas finas. Rijas mahzibas ap-
gabala kuratora padome dewufe atlaufu, Walmeeras puifenu
primafskolas preefchneefam E. Leepinam pee wina wabitās 4
klafu stolas ar realstolas un gimnafijas 4 klafu turfu atwehrt
peekto klafi ar realstolas peektās klafes turfu.

No Wehtfcheem. Nitaures braudfē. Schini leelajā fa-
weenotajā pagafā no bijufcheem feptineem krogeem nebij ne-
weens atizees, bet nu, tā no brofchās pufes dshirdams, atkaiju
weetejo muifchās frogu atwehrt esot jau tīfpat tā rotā. Se-
wifchki jamin tas, ka dautsi, loti dautsi wehlās buht par kro-
geri. Bijufchi peeteifufchees fahdi wefeli peezi dutfchi! Kss.

No Jurjewas. Bankas fahfiba. Pleffawas bankas
fchejeenes filiales ilggadigais lafeeris E., kas ar fawu dshiwes
weidu pehdejā laikā modinajis neufizibū, pehz bankā peenahfā
40,000 rbl. leela iftrufstuma, uš ifmekleefchannas teefneefcha pa-
wehli, apzeetinat. Kā „Nordl. Zeit.“ fino, apzeetinatais aif-
nees fawu wainu.

No Stufmanceem fino „Nifch. Westn.“, ka tur Blafman-
fās zeemā apzeetinatōs wiltotas naudas taifstajis jemneeks
Donats Bernands. Wifch taifhjis pusrublus, bet pawifam pras-
fus — nekur naw warejis nodot. Atrofafā mefchā ari wina
naudas laifwē: diwas, glufchi weenfahfchās glihſda formas.

Eigates papihru fabrikas ftrahdneeki, fabeedribā ar ap-
lahrtnes fainneekem, daschus gabus atpafak nobibinaja pahrti-
fās beedribu, kura pehdejā laikā Krahmina Iga wadibā naigi
ufplaufi, jo ifgahjufchā gada aggrofida fneefās uš 90,000 rbl.
Beedriba beedreem latru gadu uš pajas (10 rbl.) ifmafā 7 1/2.

darām beedriam ir tešiba eeguht 25 pajās. Pa pirktām prezēm beedri wehl dabū 6%. Ajim redsams, ka ištī fabrikas strahdneekem šči beedriba neš leelu labumu, mahža kraht un šabeedribā jo lehti pahrtikas leetas emantot. — Papihru fabrikā strahdā wairaf neš 2000 strahdneeku. Strahdneeki no fabrikas administrāzijas ir uš labalo apgahdati: preefšči teem ir uš želti femištī nanti, tur fatts strahdneeks par brijwu no fabrikas dabū dšihwofli, malku un fatsu dahšinu; tapat preefšči fatra strahdneela kalnu un ypes klintīs ir ištīstī pagrabi. — Strahdneeku behrni ir šolu finā uš to labalo apgahdati: preefšči teem teel no fabrikas uštūretas 3 bešmalfas šolas, kuras fatts war pat lihš mahžības laifam apmeklet. Beš tam wehl ir eerištōtas smehtdeenas šolas. Ari wešlības fopššanas finā strahdneeki naw ašmirštī: preefšči teem teel uštūreti 2 ahrštī, apteela, šlūmīga, pehdejā laifā pat eerištōta grūhtām feewām bšmēdētama un teel turets afuštēers. Wišas bšehdības un nekreetības pee strahdneekem teel jo šingri aptarotās un mainīgais teel uš weetas no fabrikas ištūmīs; nereti fabrika ištōd ari žela nauđu. Wišu ščo eewehrojot, šče walda preefščišmīga fahrtiba. — Ar dabas jauktumeem Ligates grama ir bagati apwehtīta: žita par žitu augštā pajelās šahwas, ar dahšadeem toleem apaugušās klintīs, kuras nereti šimmetrištī eerištōti pagrabi; pa šahweem pakalneem, gramām weh lihšu lotišču labi eerištōti želini, tīlti, tuneki; ščur tur redsamas klintīs ašas ar monogramām u. t. t. Garīgus boudijumus jo bešči war smeltees Sabraudšīgas beedr. telpās, kuras neween Ridseneeti, bet ari Želgawneeki M. Iga wabibā paraduštī dot dahšadus ištīštōjumus. — Par dšerščanu newar šuhrotees: laudīs paraduštī kraht un stāzijas turwumā želt namus. Fabrikas darbiba ir nerimštōšča. Gaba laifā šahw meerā itai 4 beenas: rihš leelās smehtlās un Žahna beend. Šhīni rudenti fabrika tifa ištōlaba un šahweja meerā 3 nedelas. Muhrneeki strahdaja pahrmains neween beend un naktim, bet ari smehtbeendās. Ari daudš fabrikas strahdneeki, dšihdamees pehž leelafas pelnas, strahdā wirts normalā laifa wairaf šundas. Kss.

Kursēme.

No Leepajas. Leepajas Kraht. un Ašdewu Beedriba (Agu eelā, fenalās walšibontas telpās) no masa pašahkuma jau deefgan brangi ušplauktī, tā ka ščigada 1. oktobri beedribas bilanz šwahrtīžās uš 42,465 rbl. 47 kap. un beedribas droššība ar wišu beedru garantiju fneedšās pee 114,569 rbl. Ašdewumu rehtins pret droššām kšlām bij 12,129 rbl. un pret galweneekem — 18,068 rbl., beedru dalības naudas rehtins — 10,996 rbl. 98 kap., noguldijumu rehtins 7100 rbl., augktu-augktu rehtins 11,888 rbl. 47 kap. Eewehrojot, ka Leepajas Latweešcheem naw wehl žitu šawu naudas eestahšču, beedribas darbiba, pee apšinīgas rihžības, paredšamas turpmāš kuplas šemes. Ja wehl kas kawē beedribas ušplauktšonu, tad newaru uš to newašrahdit — ka beedribas darba laifs, ihpaštī preefšči lauzineekem, pawifam neparozīgs, proti, itai treshdeendās no pulštien 12 beend, la mehožs pirmsdeendās un žeturdeendās itai no pulštien 7 watarā. Ne wiš war eestahrotees — braukt itai treshdeendās, tad pee tam leelā lauzineeku dala to nemas nesin. Ari par pilšehtneekem jašata — ka pahris reišes nedelā darit teem kaš peejamu gauštī maš. Wišadā finā beedribai deretu šawas darīšanas wešt ikdeenas un penemt preefšči tam, ja buhtu wajadšīgs, pašahwigi algothu špehtu. Ušplauktot kafes darbiba, tas pilnīgi eepšhams, pat ari tad, ja dala no pirmajeem ištewumeem nahktos segt no turpmāšas pelnas. No kaut kahda riško žaur to preefšči kafes, pašihštōt Leepajas apštahklus, newar ne runa buht. Apštahkli špedīs direkšiju ščo preefščiškumam eewehrot, bet preefšči beedribas un weetejeem eedšihwotajeem buhs jo labaki, jo ahtirati to eewehros. — 6.

No Leepajas. Par nehahrtībām Leepajas žuhlu šwaru namā jeb smehttamā (Žuhras eelā) jau wairakreiš lašama šuhrošhanās weetejās laitraktīs. 28. oktobri pušzel dešmitās no rihša, — ralsia „Lib. Nov.“, — ap smehttamū šahweja bešmitēem lauzineeku ratu, kas bij abrawktuštī jau no agra rihša 30 lihš 40 meštēs tahli un gaidija uš smehtraja atnahštčanu. karam, tā ištahdās, naw nošajits darba laifs. Wairaf lauzineeku, ašarām ašīs, šuhrojās, ka mešlejuštī smehtreju pa wišu pilšehtu, bet newarejuštī to dabut. Kā war to pelaišt, — praša awiše, — ka smehtrejš, kurušt dabun labu algu, tā nerwojšči išturās pret žilwekeem un loopeem?

— Paštahwot beendwibus-austruma wehjam, Leepajas smehtneekem atal bijušt ištī bagata štrimalu šweja. Uš turgus šiwis pahrdotas par 10 lihš 12 kap. kahls.

— **Ugunsgrēhči.** Smehtdeenas wafaru ištēhlās ugunsgrēhšs Žileko bodē, uš Alberta un Melkandra eelu šuhra. Uguns par laimi tifa pee laifa pamonita un no ugunsdšehfejeem ahtī apdšehita. — Pulštien 1/2 nakti ugunsdšehfeji tifa ašinatī uš drahtšču fabriku, tur, aš nesinama eemeša, bij ištēhlušees uguns noliktawas telpās. Ari šče uguni pehž šahdas štundas apdšehša. — 28. oktobri ištēhlās wehl weens ugunsgrēhšs Goldberga špīherōs un kolonialpreištču bodē, Melkandra eelā. Leele duhmi šipri kawēja dšehšanas darbus. Itai pehž šahdām pahris štundām ištewās uguni apšahpet. Saudešjumi, wairaf tuhtštōšči rublu, tils segti no apdroššināšanas naušām. Pee dšehšanas darbeem no krihtōšcheem logu šitileem weegli tifa eewainoti ugunsdšehfeji Korns un Kalejš, kureem turpat uš weetas tifa šneegta ašrista palihšdiba.

— 38 no Leepajā un Grobinā nonemteem rekrūšcheem ištredšeta tā deenešta weeta Port-Artura tahlajās austrumās.

No Wolgutes. Šče notikuštās pagasta amata wihru zeltšanās eewehleja par pagasta wezalo — Lorentišču žaimneeku J. Buštču, par pagasta wezala palihgeem — Laušgalu žaimneeku M. Behtšinu, Bahnu žaimneeku J. Abili un Melku žaimneeku J. Grūmfeldtu. Par pagasta teefnešcheem: Peitriņu žaimneeku J. Ruduli un A. Šehewu. No mineteem amata wihtreem wišči ir no jauna ištwehleti, ištēmot J. Ruduli. — Nakti uš 22. oktobri Wolgutes muštšas šemes nomneekam nodega dšihwojama ehla lihš ar kuhši. Šadega ari dahšči lopi un ap 50 mebru rublu.

No Sarlanmuštšas. Pagasta budžets. Pagastam bij 1901./1902. g. 1960 nodokļu malfataži (pawifam apm. 6000 eedšihwotaju), kuri bij eedaliti 16 ščkirās; šemalās ščkirās malfataži malfaja 1 rbl. 12 kap.; beš tam luterani malfaja 64 kap. šolas naudas. Pagastam bij šchahdi ištewumi: 4 pagasta teefnešcheem algas 253 rbl., školotaju algas 2195 rbl., pagasta walbes amatu wihru algas 1825 rbl., kanžlejas ištewumi 500 rbl., nabageem palihšdiba 2400 rbl., ahrštēšhanas tehrini šimeem 600 rbl., šolu apturinaštčana un apgahšmofšanai 800 rbl., ehlas pahrlabojumeem 800 rbl., dahšadi neparedšeti ištewumi 870 rbl., kopā 10,243 rbl. Tas ir budžets, lahšs naw dahšām muštū malfatām pilšehtinām. (R. A.)

No Smehtes. Nešen šče notika pagasta amata wihru wehšehšana, pee kam, ar maseem ištēhnumeem, pahrgrošija wezo šahšawu. Ištahža tas pa daloi ari tadehl, ka dahšči no lihšštšehnejeem amata wihtreem atteižās no tahlafas eewehšehšanas, to štarpā ari tagadejais pagasta wezafais. Buhtu ja wehšlās, lai jaunee amata wihtri kertos pee šawa penahštuma ištībīštčanas ar jaunu dedšibu un buhtu par labu preefščišmū žiteem pagasta eedšihwotajeem. Wehšehšanas deendā gan nu dšihwā rošiba pee alus noliktawas newareja noderet par labu preefščišmū. Domehr žeribu wehl newaudešim un peedomāšim pee šakamā wahēda: „Labam gribeštajam ir wišs eepšhams!“ Šaprotams, ka pee tam nedomaju par eepšhju šchuhpot, kura lihšštšim pee dahča no muštū pagasta eerehdeem ir bijuše šipri attihštita; bet gan manās domas ir, lai pagasta amata wihtri šingri kuhštos palaf wišām nelikumībām un nehahrtībām, to štarpā ari tam, kas noteel alus noliktawās, kā ari weeteem špehtēem aptarotu muštū pagasta eewehšehšos šchuhpoštčanu no kuras tad ištāug itumības wanihštčana. Žapeemin wehl, ka Smehtes pagastā, lai gan tas ir weens no tuwalajeem pee Želgawas, atronās brandwihna monopoles un diwas alus noliktawas. — Ka ari Smehtneekōs „nepateižiba ir pašales alga“, tas peerahditis ar to, ka muštū ilggadejam školotajam S. Igam jau tā neleelā gada alga pašeminota par 130 rublu. Warbuht ka šawu teefu eemeštis ari tas, ka šrihwera deefgan leelā alga paaugštinata par 150 rublu. Žerešim un gaidišim, ka jaunee amata wihtri wežās wainas ištābos.

No Kuldigas - Kalnamuštšas. 14. oktobri ščejeenes Dragunu žemā Tiruma 4 gadi wezo dehlens weens pats beš ušraudšības atštahšs ištābā, peegahjis pee plihš un ašbedšinajis šawas drehbites, žaur to dabuštis tahšas beguma bruhtes, ka pehž 4 beendām leelās molās nomiris. Aktal reiši beedinašjums wezakeem — behrmus newaštah beš ušraudšības. „E.“

Par Walles draudšes mahžitaju no Kursēmes konsistorijas eewehlets lihšštšehnejeais Salastejas mahžitajs Urbans.

Par Durbes meesta wezala palihgu apštirinat J. Salzmans.

No Ehdoles (Wentšpils aprinkt). Eewainojums ahterās duštās. Kahdas mafās muštšas rentneeks M., 49 gabus wezo, kā „Tehw.“ šino, 16. oktobra wafarā ahterās duštās diwas reišes ar rewolweru ištchahwis uš šawu kalpu un ar weenu šchahweenu to deefgan bištīamī eewainojis wehberā. Štrihda eemeštis bijuštī rahženi, kuras kalps „gribeštis nemt, bet lungs nedewis.“

No Želgawas.

Kursēmes akšīšes waldē, pehž nolapoteem gadeem, paaugštīnati ištchinās: par titularpadošneeku — ušrauga žaunafais palihšs Dihriktis un par koleģiju sekretaru — wezafais kontroleers Grosšbergs.

Kursēmes gubernas lauftšaimneezības wajadšibu komiteja pirmsdeen 28. oktobri Želgawas pili ušahka šawas šehdes. Pee šchim šehdem, štarp žiteem, nem ari dalibu Želgawas lauftšaimneezības Beedribas preefšcheeks agronomš J. Biffeneeks, agronomš J. Bergs (Želgawas laufs). Beedribas preefščišmīgās šaimneezības direktors, Sarlanmuštšas pagasta mahju ihpaštneeks Kristowitis, Šalās muštšas šaulinu mahju ihpaštneeks smeht. adw. A. Šeršte, Titelmindes Wainu mahju ihpaštneeks E. Šchaefters, Titelmindes atdalitu šaulu mahju ihpaštneeks agr. A. Frištmanis un t. t. Par komitejas špreedumeem, žeram, mums buhs eepšhams turpmāš tuwafas šinas pašneegt.

Dšedafšanas beedribas „Liras“ familijas wafars, kurušt bij šahkumā ištīnais uš šestdeenu 2. nowembri, wehlaf pahrtjēts uš smehtdeenu 3. nowembri. Ašrahdam wehl, ka kongertā kafas programa šahštahdita loti bagatiga un daudšpušiga: jaukta un wihru šora dšefimas mainišeer ar buetēm, teržerēm, šolo un wijoku preefšchnefumeem. Paštihštōt „Liras“ kreetnos špehtus, war no šči ištīštōjuma daudš šagaidit. Šahkums pulšt. 7 watarā.

Jura Allunana peeminekla leetā Želg. Lauftšaimneezības Beedribas preefšcheeks agr. J. Biffeneeks pašneedš šihlatu no-rehtinu. Žnemam no šči noreshkna dahšas šinas. Bihš 31. dežembrim 1901. g. Želgawas lauftšaimneezības Beedribas glabohšanā atradās preefšči peeminekla zeltšanas 208 rublu 26 kap. Šchogad eenažis: žaur „Šemtošja“ redakšiju 70 rublu, žaur „Walt. Wehtšneštā“ redakšiju — 37 rubli, žaur „Latweešču Awišču“ redakšiju — 18 rublu. Tahlaf eenažis: No J. Aštahštes žaur Pinžera t. eemalfata šumma lihšči ar augkleem 16 rbl. 11 kap. Rigas Latw. Beedr. literatūras fonsds eemalfata 100 rbl. un Želg. Latw. Beedr. Ralsineezības Nošdala 60 rbl., kura pehdejo šummu paaugštinašja wehl par 40

rbl. Kopā pawifam tā tad eemalfats 549 rbl. 37 kap. Beštam gobam minama Rigas Latw. Beedriba, kuras runaswihri laipni bij nolēhmuštī — ja nefanahtu peeteelofšči naudas Jura Allunana peemineklam, ušnemtees garantiju lihšči 50 rublu. Wet tā ka wajašīgā šumma fanahža no žiteem šeedotajeem, tad neš bij wajašības ščo garantiju ištēetot. Peemineklis ištawatōts no Tiruma Iga Želgawā par 525 rbl. un tifa 20. oktobri šč. g. pee Deel-Wirzamas bašnīzas atkrahšs. Peeminekla ašweštčana ištahšaja 10 rbl. un atkrahščā nauđa 14 rbl. 37 kap. tifa nodota preefšči šapa peeminekla aploštčanas un ušraudšības Wirzawas pag. wezafam un bašnīzas žesteram.

Ščejeenes brijwprahšige ugunsdšehfeji nošwinea smehtdeen 27. oktobri jauši ištīštōtajā ugunsdšehfeju šahle šawus 37. dibināštčanas smehtšus. Eepreefšči ap pulštien 1/23 noturētā generalšapulžē beedribas sekretars nolahšja gada pahrtkātu par beidšamajā gada notikuštēem ugunsgrēhtēem, pehž tam beedribas preefšcheeks dema pahrtkātu par naktšwalmneeku ušraugu darbibu. Pehž tam, kad bij nolahšita beedribas šimo un mirštčanas kafes darbiba, dahšadās ugunsdšehfeju nobalās tifa ištāritas wairafas pahrwehšehšanas. Beidšot tifa no pahrwaldes padomes preefšcheela atneštājā beedribas šaroga šahštā eestīta paraštā 37. šudraba gada nagla, pehž kam ištālija beedribas noštīmes par 5, 10, 15, 20, 25, 30 un 35 gadu ilgu kalpojumu. Ap pulštien 4 ugunsdšehfeji ar dšehštchameem rihšeem ištahža uš turgus plāštča eepretim rahtšum un tur noturēja paraštā manewri, kas noriteja wišeem par apmeerinajumu; tad wehl ugunsdšehfeji, pašahgajūštšees pa wairafām pilšehtas eelām, pahrgahija atpafal ugunsdšehfeju šahle, kur tifa eebaudīs farihtšotais uštōšchamais un tā tur tifa wehl omulīgi pahri štundas pawabitas pee muštās štandēt. Beidšot, kad beedribas šarogs tifa ašneštis atpafal uš preefšcheela šorteli Štrihweru eelā, ugunsdšehfeji demās fatts uš šawām mahžām, apmeerinati par šchīs beenas peedšihwojumeem un šagatawādamees uš preefšču štrahdat pilšehtat un eemihšneekem par labu un droššibu.

Wisjauņafas šinas.

Šreemu telegram.-agentūra.

Ruškā, 12. nowembri (30. oktobri). Prešidents Rošmēts šajija pee tirdšneezības palatas žaunā nama eewehštīšanas: Amerika ar šawu ištūreštčanos Rudas un Rihtnas leetā peerahšbijuštī, ka wina ari wahjšas walfis mehlās redbet pašahšwīgas; tapat ar leelwalštīm Amerika wehštotees uštūret meeru un draudšibu. To peerahšbijuštī wiša winas rihžiba, kura nedibinotees wiš uš nepšehšibu pašahšštahwībā, bet uš newaštību pateefu atraidštčanu. Prinžis Heinrichs Plešs, šejšara Wišhelma ašštahšs, šajija: Amerikas dištčanos darbus wežā pašaulē apbrīhno. Pehž tam wišiš pateižās šejšara wahēdā par printšča Heinricha uštēmššanu.

Londonā, 12. now. (30. okt.) Botam un Delarejam bijuštī primata šaruna ar Šchemberlenu. Kā dširšams, wini pateitūštšees waldibai par dewigo naudas palihšdibu kolonijām.

Madridē, 12. nowembri (30. oktobri). Šehnišch ušdewa Šagastam šahštahdit ministriju.

Krištianijā, 12. nowembri (30. oktobri). Šeemeku Norwegijā, Dunderslandalē šeme eebruštī: 7 žilweki atkatti dšihwi, 2 lihši atrahši, kamehr wišu apbrukuštō štrahdneeku štāits nesefot šinas.

Ruštšchūtā, 12. now. (30. okt.) Pee goda meelāsta ištšauza knašs Ferdinauds šchahdu tostu: „Ašweizīnu Bulgarijas apžeemojumu žaur augsto weši. Apžeemojums ir peerahšdijums par draudšibu, kas pašahw štarp abām walštīm. Es un mana walšiba baram wišu, lai noštīpnatū labu šakštīmi, mehs peeleekam leelu noštīmi apžeemojumam. Tas šakštī ar Bulgarijas atšmabināštčanas 25 gadu jubileju. Es dšeru uš šehniņa, šehnišnees un diwastīžas laimi un uš Rumanīžas la-„Nahšibu!“ Šehnišch pateižās par širšnigo šanemššanu un ištšauza šaimes knašam un tā namam.“

Bašnīzas šinas.

Leepajas Šw. Annas bašnīzas draudšes šinas no 21. lihš 27. oktobrim. Ušfaukti: Jūts Janšons ar Bihši Janšon; Ašchanderš Šchihšis ar Annu Šchupšchit; Jwanš Mišhailowš ar Annu Šchahloti Grūnberg; Peters Puštšs ar Antoniju Bagdina. Pašatati: Žuris Šprogis ar Annu štahlmān; Marišs Šahltis ar Annu Needō; Janis Šrabe ar Drihtu Šleine; Andrejš Rahge ar Annu Šanke; Žuris Šeteršons ar Karlini Šalin; Mikels Šrabe ar Bihši Žaunēm. Miruštči: Žahnis Bahde, 46 g. w.; Marija Wiida Indrištōn, 1 1/2 m. w.; Šeigis Knopšs, 8 d. w.; Marišch Lagdīnšch, 19 1/2 g. w.; Ištē Pašline Šahlat, 7 m. 8 d. w.; Katrihne Malwine Behtšin, 1 g. 3 m. w.; Marija Žawihše Rateneek, 1 g. 3 m. w.; Šchānos Mikels Štabarneekšs, 11 m. w. Dahwana eenažis: preefšči bašnīzas wajadšibām no J. J. 3 rbl., no A. S. 1 rbl., no P. J. 1 rbl., no J. K. 1 rbl., no D. 30 kap., no J. B. 20 kap.

Štrīniga pateižiba un Deema smehtība mihtleem dewejeem! Deemalooštčanas smehtdeen 3. nowembri Šw. Annas bašnīžā plšt. 1/210 no rihša mahž. pal. Deštne un 4 pehž pušt. mahž. pal. Šreibeergš. Mahžitajs Šchoen.

Žaun-Leepajas bašnīzas šinas no 21. lihš 27. oktobrim. Ušfaukti: Žahnis Bloteneekšs ar Annu Waufšče. Miruštči: Šranis Šehranis, 6 m. w.; Šalōšs un Anna Šatān, 13 ft. w.; Jūtams Šturmšs 64 g. w. Dahwanas šanemtas: bašnīžai par labu no M. G. 20 kap.; preefšči nabageem no A. G. 15 kap.; preefšči mišiones no J. A. 50 kap. Mahžitajs Šoldberg.

Želgawas Latweešču lauku draudšē smehtdeen 3. nowembri špreditōšs žemīs mahžitajs Šalkanowiczš, bet rihša mahžitajs M. Šonradi.

Wehtšules un atbildes.

A. Jac. K-gā. Ššamens gan naw otrreiš žataifa, tātšču šolu nedrihtīst atwehrt beš prenahžīgas atkrahšas.

Šdewejs un redaktors: Dr. A. Štelšštein. Redaktors: J. Weiššmanis.

Dozwożeno newsypow. Pars, 31-ro oktrabra 1902 r. Društāš pee J. Š. Štefš ušagena un dehta Želgawā.

